

Agendapunt :
 Voorstelnummer :
 Raadsvergadering : 25 september 2014
 Naam opsteller : Gerialien Knopert
 Informatie op te vragen bij : Gerialien Knopert
 Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu
 Zaaknummer :
 Registratienummer : RAAD140135

Onderwerp: Vaststelling WMO-verordening

Aan de raad,

Beslispunt:	1. Het implementatieplan 'overheveling begeleiding' vaststellen; 2. Daardoor in te stemmen met de voorstellen om: - de WMO-verordening beleidsarm in te richten en delegatie te laten plaatsvinden naar beleidsregels; - de herbeoordeling van de cliënten met een overgangsrecht gefaseerd uit te voeren voor 1 oktober 2015; de groep PGB-houders wordt voor 1-1-2015 in een gesprek geïnformeerd over de wijzigingen met betrekking tot het PGB; - beschermd wonen als nieuwe taak mee te nemen in het inkoopproces begeleiding; - in te stemmen met een vereenvoudiging van het ondersteuningsaanbod, waarbij er gewerkt gaat worden met een beperkt aantal resultaten en ondersteuningsmodules; - in te stemmen met de methodiek die leidt tot Clientgebonden budgetafspraken en resultaatfinanciering - de volgende budgetten te reserveren voor inkoop van zorg bij zorgaanbieders en toekenning van PGB's: a. budgetten vanuit de huidige AWBZ minus 8% voor de interne bedrijfsvoering b. aanvullend budget overgang AWBZ-clienten naar WMO en budget compensatie begrotingsakkoord (extra middelen i.v.m. overgangsrecht); - voor 1 oktober 2014 een collegevoorstel te ontwikkelen voor de aanpak, positionering en financiering van het contractmanagement in de regio. 3. Kennisnemen van de basisovereenkomst sociaal domein Wet maatschappelijke ondersteuning.
--------------------	---

1. Waar gaat dit voorstel over?

Overheveling van de functie begeleiding uit de AWBZ

Gemeenten staan voor de opgave om de overheveling van de extramurale begeleiding van de AWBZ naar de WMO vorm te geven.

Centraal begrip bij de overheveling is het compensatiebeginsel, dat wil zeggen: mensen hebben geen recht op voorzieningen, maar in gesprek met de cliënt is het wenselijk om te

komen tot oplossingen die garant staan voor (meer) duurzame participatie. De 'eigen kracht' en het sociaal netwerk dragen bij aan deze participatie.

De functie begeleiding

De extramurale begeleiding is één van de (zes) zorgfuncties binnen de AWBZ. De functie begeleiding bestaat uit twee vormen:

- Begeleiding Individueel (BGI)
- Begeleiding Groep (BGG).

Onder beide functies gaat een veelvoud aan activiteiten en zorgaanbieders schuil. BGI wordt ingezet voor onder andere woonbegeleiding of thuisbegeleiding. Onder BGG valt ondermeer dagbesteding en dagopvang.

De Regio Alkmaar bestaat uit de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-de Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Schermer en heeft ruim 250.000 inwoners waarvan 3.280 cliënten (peildatum april 2012) met extramurale begeleiding, oftewel 1,29 cliënten per 100 inwoners. Voor een overzicht van het gebruik van voorzieningen wordt verwezen naar de brochure 'Samenloop gebruik voorzieningen'.

De overheveling van de functie begeleiding naar gemeenten is een belangrijke maatregel om de kostenstijging in de AWBZ te beperken.

Het proces 2012-2014

De beleidsvoorbereiding en implementatie van de functie 'begeleiding' wordt met de acht samenwerkende gemeenten: Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer aangepakt. Het plan is ook van toepassing op de gemeente Uitgeest, omdat deze voor de inkoop een dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Alkmaar is aangegaan.

De regionale projectgroep is (op basis van de door de raad vastgestelde startnotitie in januari 2012) gestart met onderzoek naar het inzichtelijk maken van de huidige cliëntgroepen en het aanbod in de regio. Vervolgens zijn Regionale gemeenten in het tweede kwartaal 2012, in gesprek gegaan met cliëntgroepen en zorgaanbieders om een beeld te krijgen van het zorgaanbod. En zijn gesprekken gevoerd met cliënten die de zorg via een persoonsgebonden budget afnemen. Op basis van dit onderzoek hebben de regionale gemeenteraden in maart 2013 een transitieplan vastgesteld waarin een visie en een Algemeen kader zijn vastgesteld voor de 'overheveling van de functie begeleiding'. In het Algemeen Kader zijn de volgende doelstelling, visie en uitgangspunten beschreven:

De doelstelling:

De gemeenten faciliteren en ondersteunen inwoners met een beperking uit de regio Alkmaar in het zoeken naar eigen vormen van zelfredzaamheid. De gemeente vult aan met een zorg- en ondersteuningsaanbod dat is afgestemd op die aspecten van zelfredzaamheid waar maatwerk voor nodig is.

De visie:

De visie is te komen tot één samenhangende benadering van de burger die ondersteuning nodig heeft. De hulpvraag van de inwoner staat hierin centraal. De gemeenten vult de ondersteuning aan indien de hulpvraag van de inwoner niet binnen zijn sociaal netwerk of binnen de algemene voorzieningen kunnen worden opgelost.

De uitgangspunten:

1. *Kwaliteit centraal*
2. *Keuzevrijheid voor de cliënt*
3. *Innovatie én continuïteit*
4. *Kostenbeheersing*
5. *Regionaal opdrachtgeverschap*

De nu voorliggende nota: implementatieplan ‘overheveling begeleiding’.

Aan uw gemeenteraad wordt nu gevraagd het implementatieplan ‘overheveling begeleiding’ vast te stellen. In het implementatieplan wordt het Algemeen Kader geconcretiseerd. Nu de nieuwe Wmo per 1-1-2015 van kracht wordt, is de urgentie aanwezig om in het derde kwartaal van 2014 gereed te hebben:

- de toegang
- de verordening en de
- de inkoop

Het implementatieplan belicht de kernactiviteiten die in het derde kwartaal van 2014 worden uitgevoerd.

De toegang tot ondersteuning en voorzieningen wordt lokaal ingevuld. De samenwerking tussen de gemeenten betreft met name de gezamenlijk voorbereiden van de verordeningen en de inkoop. Voor wat betreft de inkoop is een centrumregeling van kracht.

Het implementatieplan ‘Overheveling begeleiding’ is opgesteld door de regionale projectgroep ‘Begeleiding’ waarin alle regiogemeenten participeren, in samenwerking met ondermeer de regionale werkgroep Financiën 3-Decentralisaties.

In dit implementatieplan worden, om de transitie voor 2015 te realiseren, voorstellen voor besluitvorming gedaan (deze zijn verwoord in de beslispunten). De uitgangspunten die daaraan ten grondslag liggen zijn de eerder genoemde uitgangspunten van het algemeen kader: *“kwaliteit centraal, keuzevrijheid voor de cliënt, innovatie, kostenbeheersing, en regionaal opdrachtgeverschap*

Past de concretisering van het Algemeen kader van de overheveling begeleiding binnen de visie van de integrale toegang van de 3 decentralisaties van de BUCH gemeenten?

De BUCH gemeenten werken toe naar een integrale toegang tot het sociale domein. Het regionale implementatieplan ‘overheveling begeleiding’ past binnen het vormen van een integrale toegang. In die zin dat:

Ad 1:

De BUCH gemeenten zelf verantwoordelijk blijven voor het inrichten van de verordening. Wel wordt de raad verzocht de verordening zoveel mogelijk beleidsarm in te richten door maximale delegatie naar beleidsregels.

Ad 2.

De herbeoordeling van cliënten met overgangsrecht gefaseerd wordt uitgevoerd.

Ad 3 en 4.

De centrumgemeente Alkmaar de inkoop van de individuele ondersteuning (ondersteunende begeleiding en beschermd wonen) voor de acht gemeenten in de regio Alkmaar organiseert. Hiervoor is uw college in april 2014 een centrumregeling overeengekomen. In de centrumregeling is opgenomen de gemeente Alkmaar het mandaat te geven de inkoop van de AWBZ te realiseren. Om die reden is de basisovereenkomst ter besluitvorming voorgelegd aan het college en wordt de basisovereenkomst ter kennisgeving aan uw raad aangeboden. Hierna volgt een korte uitleg over de basisovereenkomst.

Basisovereenkomst

De basisovereenkomst die nu ter besluitvorming voor ligt is een intentieverklaring tussen de acht samenwerkende gemeenten en de zorgaanbieders. In deze intentieverklaring is o.a. opgenomen:

- De looptijd van de overeenkomst
- De uitgangspunten van de samenwerking
- Wie vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft
- De deelname aan het netwerk sociaal domein
- Input inbrengen via website en fysieke overlegtafels
- De wijze waarop besluitvorming is geregeld
- De onderwerpen die worden geregeld in de deellovereenkomst
- De wijze waarop wordt omgegaan met innovatievoorstellen
- Opzegging, ontbinding en hoe te handelen bij geschillen van de overeenkomst

Bij de totstandkoming van de basisovereenkomst zijn de juristen en inkoopadviseurs van de BUCH gemeenten nauw betrokken. In het 4^e kwartaal 2014 volgt de besluitvorming over de deellovereenkomst.

Ad 5.

Deellovereenkomst

In de deellovereenkomst worden de volgende onderwerpen nader ingeregeld:

- activiteiten die de Dienstverlener(s) gaat of gaan uitvoeren en de resultaten, producten en arrangementen die de Dienstverlener(s) gaat of gaan leveren;
- activiteiten die de Gemeente gaat uitvoeren en/of de prestaties die de Gemeente gaat leveren om hetgeen onder (e) genoemd mogelijk te maken;
- kritische succesfactoren;
- kritische faalfactoren;
- wijze van monitoring van activiteiten, resultaten en prestaties, met uitwerking overlegvormen lokaal en regionaal niveau;
- wijze van bekostigen;
- social return on investment;
- looptijd.

Aan uw gemeenteraad wordt gevraagd om de volgende budgetten te reserveren voor inkoop van zorg bij zorgaanbieders en toekenning van PGB's:

- budgetten vanuit de huidige AWBZ minus 8% voor de interne bedrijfsvoering
- Aanvullend budget overgang AWBZ-klanten naar WMO en budget compensatie begrotingsakkoord (extra middelen i.v.m. overgangsrecht)

Bovenstaande betekent dat uw raad besluit bovenstaande budgetten te reserveren voor inkoop van zorg bij zorgaanbieders en toekenning van Persoon Gebonden Budgetten (PGB). Door het "vrijgeven" van dit budget worden de inkooponderhandelingen gestart en worden de deellovereenkomsten (p*q) voor het kalenderjaar 2015 nader vorm gegeven.

Geadviseerd wordt een percentage in mindering te brengen voor de interne bedrijfsvoering van 8% (Dit zoals geadviseerd door de centrumgemeente Alkmaar). Wanneer we uitgaan van dit percentage wordt voor de BUCH gemeenten 3 tot 4 FTE gereserveerd (per gemeente) voor de uitvoering van de AWBZ. De BUCH gemeenten kunnen naast deze middelen eveneens een beroep doen op de budgetten "aanvullende uitvoeringskosten" en het budget "sociale teams" voor de vormgeving van de integrale toegang.

Hoewel nog niet precies duidelijk is hoeveel geld gemoeid is met de integrale toegang BUCH gemeenten, laat landelijk onderzoek zien (Benchmark Uitvoeringskosten Wmo) dat

gemeenten (> 100.000) 10% gemiddelde feitelijke uitvoeringslasten hebben. Wanneer we een percentage voor de interne bedrijfsvoering van 8% in mindering brengen op de budgetten vanuit de huidige AWBZ, en rekening houden met de middelen die overkomen voor de “uitvoering sociale teams” en de “aanvullende uitvoeringskosten” AWBZ, wordt totaal een percentage van 11% gereserveerd voor de interne bedrijfsvoering. Dit percentage is vergelijkbaar aan het percentage dat gereserveerd wordt voor de transitie jeugdzorg. Aangezien deze reservering maar voor 1 kalenderjaar geldt, kan de structurele inzet (middelen) in 2015 definitief bepaald worden voor de kalenderjaren 2016 en verder. De kosten voor de interne bedrijfsvoering zijn bedoeld voor de volgende functies die voortvloeien uit de Nieuwe wet Wmo:

- Handhaving
- Contractbeheer en Inkoop
- Toegang en indicatiestelling
- Kwaliteitscontrole
- Administratie
- Eigen overhead

De BUCH gemeenten zijn in 2015 zelf nog verantwoordelijk voor de bekostiging van de integrale toegang. Wanneer in de periode 2015-2017 wordt besloten te komen tot één organisatie-unit moeten de interne bedrijfsvoeringskosten voor de nieuwe organisatie nader in beeld gebracht worden.

	Bergen	Interne Bedrijfsvoering	Castricum	Interne Bedrijfsvoering	Heiloo	Interne Bedrijfsvoering	Uitgeest	Interne Bedrijfsvoering
		8%		8%		8%		8%
AWBZ budget	1.763.261	141.061	1.846.455	147.716	1.439.186	115.135	466.431	37.314
Aanv. budget overgang	275.931		292.540		221.689		81.533	
Comp. Begrotingsakkoord	269.032		285.227		216.147		79.495	
Subtotaal	2.308.224	141.061	2.424.222	147.716	1.877.022	115.135	627.459	37.314
Budget sociale wijkteams		13.797		14.627		11.084		4.077
Aanv. Uitvoeringsbudget		57.945		61.433		46.555		17.122
Totaal Interne bedrijfsvoering		212.803		223.776		172.774		58.513
Beschikbaar budget inkoop	2.167.163		2.276.506		1.761.887		590.145	

Concreet betekent bovenstaand overzicht het volgende. Voor de uitvoering van de inkoop functie begeleiding uit de AWBZ reserveert de gemeente:

- Bergen: € 2.167.163
- Castricum: € 2.276.506
- Heiloo: € 1.761.887
- Uitgeest: € 590.145

Voor de interne Bedrijfsvoering zijn de volgende middelen gemoeid:

- Bergen: € 212.803
- Castricum: € 223.776
- Heiloo: € 172.774
- Uitgeest: € 58.513

Colour Locale toegang en indicatiestelling

De gemeente Alkmaar adviseert gemeenten 8% te reserveren voor de interne bedrijfsvoering voor de functies die voortvloeien uit de nieuwe Wet Wmo. In dit voorstel wordt geadviseerd het advies van de gemeente Alkmaar over te nemen omdat we als BUCH gemeenten deze functies zelf gaan organiseren. Naast de BUCH gemeenten en de gemeente Alkmaar, zullen Schermer en Graft De Rijk eveneens dit percentage voor de interne bedrijfsvoering reserveren.

De keuze om middelen te reserveren voor de interne bedrijfsvoering ligt gelegen in onze visie op integrale dienstverlening. We kiezen er bewust voor om taken (bijvoorbeeld de toegang en de indicatiestelling) bij de zorgaanbieders weg te halen om te voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Door de regie voor deze functies bij de gemeente neer te leggen houden we grip op het beheersen van de kosten.

Ad 6.

Voor wat betreft dit punt gaat het over het onderzoeken op welke wijze de acht gemeenten uit de regio Alkmaar de contracten die met de zorgaanbieders worden afgesloten gaat beheren (iedere gemeente afzonderlijk of regionaal?). Hiervoor wordt apart een advies ontwikkeld welke medio oktober aan het college van burgemeester en wethouders wordt voorgelegd. In dit voorstel wordt niet concreet aangegeven wat hiermee wordt bedoeld (inhoud van de functie contractmanagement) en voor welke periode het contractmanagement dan precies wordt ingezet. Uitgangspunt is dat het voorstel zich richt op de inkoopperiode 2015. Hoe de BUCH gemeenten de inkoop van 2016 (en verder) willen organiseren is nog onderwerp van gesprek en hierover volgt separate besluitvorming.

Tot slot: opmerking bij implementatieplan AWBZ: "Cliëntgebonden budgetafspraken"

In Hoofdstuk 5 van het implementatieplan wordt vermeld dat er met zorgaanbieders "cliëntgebonden budgetafspraken" worden gemaakt (p16). Omdat niet verder is toegelicht wat hiermee concreet wordt bedoeld adviseren wij uw raad, de centrumgemeente Alkmaar te verzoeken de voorwaarden hiervan in de deellovereenkomst nader te laten bepalen. Uitgangspunt moet zijn: budget volgt cliënt op basis van de door cliënt gekozen uitvoerder van hulp en ondersteuning (begeleiding).

Wat is de rol van de raad en/ of de colleges bij dit onderwerp? (kaderstellend, budgetrecht, volksvertegenwoordigend of controlerend)

De rol van de raad is kaderstellend en de raad heeft het budgetrecht.

- Kaderstellend: De raad wordt gevraagd in te stemmen met een zestal punten die kaderstellend zijn voor de invoering van de kernactiviteiten voor de functie begeleiding uit de AWBZ die in het derde kwartaal 2014 worden uitgevoerd.
- Budgetrecht: Het budgetrecht ligt in gemeenten bij de raad. Normaliter stelt de raad jaarlijks bij de begroting (in de maand november) financiële middelen beschikbaar die het college in één kalenderjaar kan aanwenden voor het uitvoeren van taken en activiteiten. De raad wordt nu voorafgaand aan het begrotingsjaar 2015 gevraagd de macrobudgetten die overkomen met de 'overheveling van de functie begeleiding' beschikbaar te stellen aan het college. Wanneer de raad pas in november (bij behandeling van de begroting) over deze middelen zou besluiten zou de centrumgemeente niet op tijd de inkooponderhandelingen met de zorgaanbieders kunnen starten en is op 1 januari 2015 de individuele 'begeleiding' voor onze inwoners niet geregeld.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Wat is het beoogde (eventueel maatschappelijk) effect/resultaat

In het implementatieplan wordt het algemeen kader geconcretiseerd. Nu de nieuwe Wmo per 1-1-2015 van kracht wordt, is de urgentie aanwezig om in het derde kwartaal de toegang, de verordening en de inkoop gereed te hebben. Het implementatieplan belicht de kernactiviteiten die in het derde kwartaal van 2014 worden uitgevoerd

Hoe en wanneer kan worden vastgesteld dat het effect/resultaat bereikt is?

In december 2014 dienen de kernactiviteiten te zijn afgerond zodat gemeenten op 1 januari 2015 de functie begeleiding uit de AWBZ rechtmatig kunnen uitvoeren en de voorzieningen

(inkoop van producten) kunnen inzetten voor de doelgroep met een gerichte hulp en ondersteuningsvraag op dit gebied.

BUCH Advies op regionaal implementatieplan AWBZ regio Alkmaar.

Dit implementatieplan is voorbereid met de acht samenwerkende gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-De Rijp, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer.

3. *Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?*

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid:
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☒ maatschappelijk urgent:
- ☒ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. *Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?*

Wat is de rol van de gemeente hierbij?

Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor het inrichten van de functie Awbz Begeleiding.

Gaat de gemeente hier alleen over of samen met andere partners, heeft de gemeente geen directe zeggenschap maar wel invloed.

De acht samenwerkende gemeenten uit de regio Alkmaar hebben besloten een centrumregeling te treffen voor het realiseren van de inkoop van de functie awbz begeleiding. De gemeente heeft geen directe zeggenschap maar wel invloed.

Hoe leeft dit onderwerp in de samenleving. Wie zijn er verder bij betrokken?

Veel inwoners hebben vragen over de veranderingen in zorg en welzijn die op stapel staan. De inwoners willen graag weten op welke manier de gemeente de zorg en ondersteuning gaat organiseren. Daarnaast willen lokale welzijnspartijen ook graag duidelijkheid of zij een rol gaan vervullen in het inkoopproces.

Regionale samenwerking

- ☐ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling:
- ☒ is onderwerp van onderzoek met gemeenten: BUCH en HAL
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☐ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie:

De WMO-raden zijn nauw betrokken bij de overheveling van de begeleiding. Minimaal 1 x per kwartaal vindt er overleg plaats met een klankbordgroep van de gemeentelijke Wmo-raden. In dit overleg worden keuzes voorbesproken.

De WMO-raden van de BUCH gemeenten zijn in de maand augustus 2014 geïnformeerd over onder meer het implementatieplan en gevraagd een advies te geven. De reactie van het college is verwerkt in een bijlage.

Externe communicatie:

Voor wat betreft de externe communicatie zullen de BUCH gemeenteraden een voortgangsbericht publiceren op de website, een artikel in de gemeentekrant en de nieuwsbrief.

Extern overleg gevoerd met: de gemeenten: Alkmaar, Heerhugowaard, Langedijk, Uitgeest, Castricum en Heiloo

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Er zijn geen andere keuzes om dit doel te halen.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

De beslissing van de gemeenteraad wordt in het 4^e kwartaal gerealiseerd.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Met dit voorstel zijn de volgende middelen gemoeid:

	Bergen	Interne Bedrijfsvoering	Castricum	Interne Bedrijfsvoering	Heiloo	Interne Bedrijfsvoering	Uitgeest	Interne Bedrijfsvoering
		8%		8%		8%		8%
AWBZ budget	1.763.261	141.061	1.846.455	147.716	1.439.186	115.135	466.431	37.314
Aanv. budget overgang	275.931		292.540		221.689		81.533	
Comp. Begrotingsakkoord	269.032		285.227		216.147		79.495	
Subtotaal	2.308.224	141.061	2.424.222	147.716	1.877.022	115.135	627.459	37.314
Budget sociale wijkteams		13.797		14.627		11.084		4.077
Aanv. Uitvoeringsbudget		57.945		61.433		46.555		17.122
Totaal Interne bedrijfsvoering		212.803		223.776		172.774		58.513
Beschikbaar budget inkoop	2.167.163		2.276.506		1.761.887		590.145	

Concreet betekent bovenstaand overzicht het volgende. Voor de uitvoering van de inkoop functie begeleiding uit de AWBZ reserveert de gemeente:

Bergen: € 2.167.163

Castricum: € 2.276.506

Heiloo: € 1.761.887

Uitgeest: € 590.145

Voor de interne Bedrijfsvoering zijn de volgende middelen gemoeid:

Bergen: € 212.803

Castricum: € 223.776

Heiloo: € 172.774

Uitgeest: € 58.513

Zijn er externe subsidiebronnen en welke zijn dit? Niet van toepassing.

- ☐ open-einde regelingen:
- ☐ garantieverplichtingen:
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☐ overige risico's:
- ☐ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris):

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

Er zijn geen andere keuzes om dit doel te halen en er ligt tijdsdruk op.

Bijlagen:

1. Implementatieplan Awbz
2. Overzicht Rijksbudgetten
3. Basisovereenkomst Sociaal Domein – Wet Maatschappelijke Ondersteuning
4. Samenloop gebruik voorzieningen
5. Reactie van het college op adviezen WMO-raad

Bergen, 26 augustus 2014

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester